

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. május 4-10.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Xi Jinping kínai elnök látogatása és a magyar-kínai kapcsolatok tanulságai	4
Kelet-Ázsia.....	7
Dél-Ázsia	10
Délkelet-Ázsia.....	14
Közel-Kelet.....	19
Oroszország és a posztszovjet térség	23
Impresszum	27

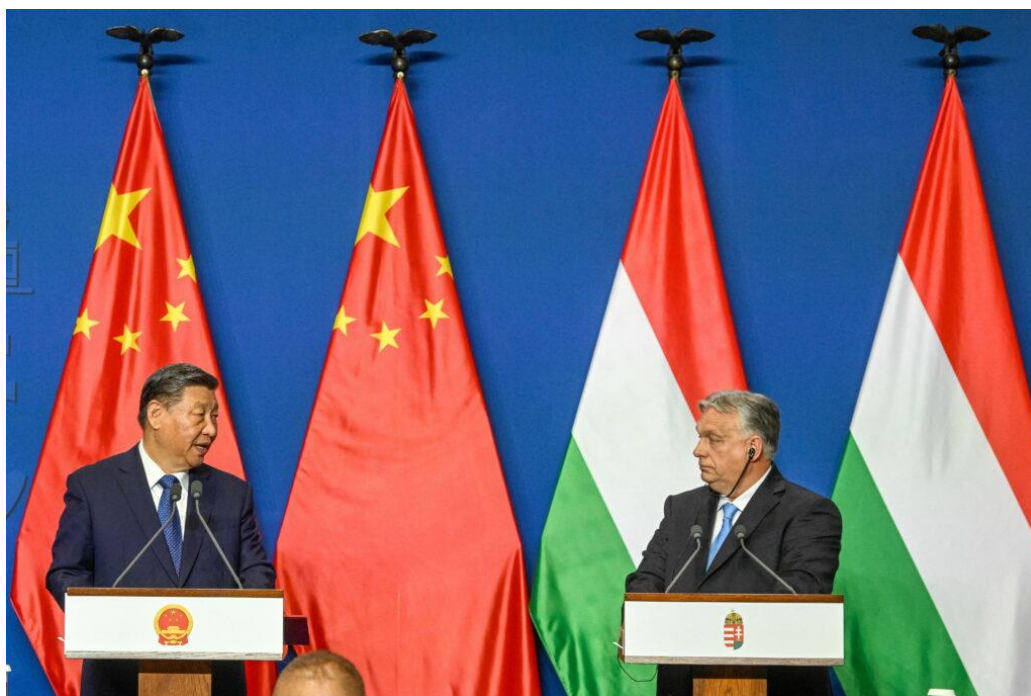

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Xi Jinping kínai elnök látogatása és a magyar-kínai kapcsolatok tanulságai

Klemensits Péter & Horváth Levente

Xi Jinping kínai elnök látogatása és a magyar-kínai kapcsolatok tanulságai

Franciaországi és szerbiai látogatását követően Xi Jinping kínai elnök és felesége, Peng Liyuan május 8-án este érkeztek meg Budapestre, ahol Orbán Viktor miniszterelnök és felesége, Lévai Anikó fogadták őket a repülőtéren. A magyar légielő vadászgépeket küldött Xi gépének kíséretére, miután az belépett az ország légterébe.

Másnap katonai tiszteletadással fogadta a kínai elnököt Sulyok Tamás köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök és a kormány tagjai. Magyarország a keleti-nyugati együttműködésben nem veszélyt, hanem lehetőséget lát, ezért Magyarország továbbra is kész arra, hogy hidat képezzen Kelet és Nyugat között – jelentette ki Sulyok Tamás a Sándor-palotában tartott plenáris egyeztetésen. Xi elnök pedig úgy fogalmazott, hogy „A kétoldalú kapcsolat kiállta a változó nemzetközi viszonyok próbáját, és tovább mélyült a kontinensen átívelő barátságból baráti és együttműködési partnerséggé, majd átfogó stratégiai partnerséggé”. „A diplomáciai kapcsolatok felvétele óta Kína és Magyarország mindig is tisztelte egymást, [egyenrangú félként kezelte egymást](#), és a kölcsönös előnyökre törekedett – hangsúlyozta Xi a magyar elnökkel való találkozáson.

Orbán Viktor kormányfővel folytatott tárgyalásaik után közös sajtónyilatkozatra került sor, melynek során a magyar miniszterelnök teljes mértékben kiállt az ukrajnai rendezést célzó kínai békekezdeményezés mellett, mondván Magyarország mindig is baráti kapcsolatokat ápolt Kínával, és annak mindig szilárd politikai alapjai voltak. Magyarország mindig is az egy Kína elvét vallotta, a kölcsönös tisztelet alapján álltak és baráti országgént tekintettek Kínára.

Xi Jinping hangsúlyozta, Kína és Magyarország mindig is baráti viszonyt ápoltak egymással, de történelmük során most a legjobb a kapcsolat a két állam között. A kínai elnök elismerte, hogy még magasabb szintre emelték a két ország kapcsolatát, amelyet a „[minden időt álló, átfogó stratégiai partnerség az új korszakra](#)” néven azonosíthatunk. Emlékeztetett, hogy az idén októberben ünneplik a diplomáciai kapcsolatfelvétel 75. évfordulóját.

A bilaterális tárgyalások során a kínai és a magyar fél összesen [18 megállapodást írt alá](#). Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter kiemelte, hogy hamarosan megkezdik a Budapestet elkerülő vasúti gyűrű építésének előkészítését egy közös kínai-magyar fejlesztés keretében, valamint megkezdik egy olyan gyorsvasúti összeköttetés előkészítését is, amellyel gyorsan és kulturáltan lehet a repülőtérrel Budapest belvárosába eljutni. Emellett arról is döntés született, hogy előkészítik elektromos autók töltőhálózat-fejlesztését, továbbá Európa legmodernebb, legnagyobb, legbiztonságosabb és leggyorsabb átengedést biztosító határátkelőhelyének építését is Magyarország és Szerbia között.

Szijjártó Péter beszámolt arról, hogy bővítették az exportengedélyek listáját, valamint olyan új területre is kiterjesztik az együttműködést, amely új dimenziót hozhat a kétoldalú kapcsolatokba, ez pedig a nukleáris energia. Az Orbán Viktor – Xi Jinping közös sajtótájékoztatóján bejelentett nukleáris együttműködésről pedig elmondta, [a nukleáris ipar teljes vertikumára](#) készítenek együttműködési programot, annak érdekében, hogy „a villamosenergia-előállítás legolcsóbb, legbiztonságosabb, leghatékonyabb módját mindkét ország megfelelőképpen tudja alkalmazni.”

Látogatása utolsó napján a magyar és a kínai elnök, valamint házastársaik a MOL-toronyban található Virtu étteremben ebédeltek. Peng Liyuan és Lévai Anikó ellátogattak a Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnáziumba is.

Szijjártó Péter szerint nagy megtiszteltetés, hogy a két ország elnöki látogatással ünnepli a diplomáciai kapcsolatok felvételének 75. évfordulóját. Szerinte ez [pozitív visszajelzés](#), amely azt mutatja, hogy Kína és Magyarország jó úton jár, és ez nagyon fontos Magyarország számára. Nem kétséges, hogy Kína és Magyarország úgy döntött, hogy a kétoldalú kapcsolatokat az új korszakban átfogó stratégiai partnerséggé emeli, ami a két fél közötti gyümölcsöző együttműködés eredménye, és komoly jelentőséggel bír a kínai-európai kapcsolatok szempontjából. Magyarország a konnektivitás stratégiáját hirdeti, hiszen a történelem során a blokkosodás sosem bizonyult a jó útnak. A Budapest-Belgrád vasútvonalon keresztül Magyarország becsatlakozik az eurázsiai konnektivitásba, ami az unió számára is előnyös lehet. Ne felejtjük el, hogy Kína békés szándékkal fordul Európa felé, azt szeretné, hogy az új, multipoláris világrendben a kontinens is önálló, erős pólust képezzen.

A kínai fél is elismeri, hogy a bilaterális kapcsolatok átfogó stratégiai partnerséggé emelése az új korszakban a kétoldalú kapcsolatok nagy eredménye, és a Kína és Magyarország közötti gyümölcsöző együttműködés az infrastruktúra, a beruházások és a kultúra terén is nyomon követhető.

Xi elnök látogatása a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok felvételének 75. évfordulója szempontjából is külön jelentőséggel bír. A jövőre nézve pedig megállapítható, hogy Magyarország várhatóan pozitív szerepet fog játszani a Kína-EU kapcsolatokban a közelgő EU-elnöksége alatt.

Mérlegre téve a kétoldalú kapcsolatainkat egyértelmű, hogy az elmúlt 14 évben, amióta a magyar kormány meghirdette a „Keleti nyitás” politikát, gyorsuló ütemben fejlődött a kereskedelmi és gazdasági együttműködés Magyarország és Kína között. A magyar-kínai kapcsolatokat, különös tekintettel az Övezet és Út Kezdeményezés (BRI) keretében megvalósuló összeköttetésekre alapvetően az alábbiakban foglalhatjuk össze: Mindenekelőtt a politikai összekapcsolhatóság, vagyis a két ország közötti politikai együttműködés az elmúlt években tovább erősödött, amelyet gyakori magas szintű interakciók jellemeznek. Szinte minden hónapban van miniszteri szintű találkozó a két fél között. Aztán a kereskedelem, hiszen az elmúlt 14 évben, Magyarország [Kínába irányuló exportja](#) megduplázódott, míg a Kínából származó import megháromszorozódott. Emellett Magyarország fontos partner a BRI-ben, és a Budapest-Belgrád vasútvonal jelentős infrastrukturális projektté vált. A pénzügyi és az emberek közötti kapcsolatok is erősödtek. Már öt Konfuciusz Intézet van Magyarországon, és idén Kína tervezi a Kínai Kulturális Központ megnyitását. Azt látjuk, hogy a Kínával szembeni kritikájuk ellenére az EU-tagok erősebb gazdasági együttműködésre törekcszenek az országgal, viszont Magyarország másként gondolkodik, nem avatkozik bele Kína és más országok belpolitikájába.

Mivel Magyarország júliusban átveszi az EU soros elnökségét az ország megváltoztathatja a blokk gondolkodásmódját a Kínával való „kockázatmentesítésről”. A történelem azt mutatja, hogy a „kockázatmentesítés” vagy a „szétválasztás” soha nem a legjobb megközelítés a jövőre nézve, ehelyett az együttműködésre kell koncentrálni. Kína és Európa közös érdeke az együttműködés. Szerencsére mi is osztjuk az eurázsiai összekapcsolhatóság koncepcióját, tehát Európának és Ázsiának a konnektivitás fejlesztésére kell törekednie.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter és Horváth Levente

**EURASIA
CENTER**

▶ KELET-ÁZSIA

Kelet-Ázsia

Kína és Franciaország megszilárdította kapcsolatát

Cao Desheng, China Daily, 2024. május 8.

Xi Jinping kínai elnök franciaországi látogatása bőséges eredményekkel zárult, megerősítették a kétoldalú kapcsolataik stratégiai stabilitását, és közösen hozzájárulnak a globális biztonsághoz és jóléthez. A két ország 18 kétoldalú együttműködési dokumentumot írt alá olyan területeken, mint a zöld fejlesztés, a légi közlekedés, az agrár- és élelmiszeripar, a kereskedelem és az emberek közötti kapcsolatok a két elnök hétfői, a párizsi Elysee-palotában folytatott hivatalos megbeszélése után. Négy közös nyilatkozatot is kiadtak a közel-keleti helyzetről, a mesterséges intelligenciáról és a globális kormányzásról, a biológiai sokféleség és az óceánok terén fennálló partnerségről, valamint a mezőgazdasági cseréről és együttműködésről. Idén van a 60. évfordulója a Kína és Franciaország közötti diplomáciai kapcsolatoknak, utóbbi az első nagy nyugati ország, amely nagykövetségi szintű diplomáciai kapcsolatokat létesített Kínával.

Forrás: [China, France to consolidate relationship](#)

Kína támogatja az unikornis vállalkozásokat

Xinhua, 2024. május 2.

Xi Jinping kínai elnök kedden érkezett Belgrádba, hogy állami látogatást tegyen Szerbiában. A kínai elnököt Aleksandar Vučić szerb elnök és felesége, Tamara Vučić fogadta a belgrádi Nikola Tesla repülőtéren. Xi várakozással tekint arra, hogy ezt a látogatást alkalmként használja fel arra, hogy mélyreható eszmecserét folytasson Vučićcsal a kétoldalú kapcsolatokról és más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről, megújítsa a barátságot, megtervezze az együttműködést, megvizsgálja a fejlődést, és új tervet készít a kétoldalú kapcsolatok fejlesztése. „Bízom benne, hogy ez a látogatás gyümölcsöző lesz, és új fejezetet nyit a Kína-Szerbia kapcsolatokban” – mondta a kínai elnök. Xi szerbiai látogatása nyolc éven belül a második látogatása az országban, ami mérföldkő a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésében és javításában. Kína és Szerbia határozott támogatást nyújtott egymásnak az alapvető érdekeiket és főbb aggályait érintő kérdésekben – mondta Xi.

Forrás: [Xi arrives in Belgrade for state visit to Serbia](#)

A kínai turisták visszatérése elősegíti Európa idegenforgalmi piacának és gazdaságának élénkítését

Cheng Si, China Daily, 2024. május 7.

A Kína és Európa közötti turisztikai együttműködés elmélyítése elősegíti a kontinens gazdaságának élénkítését, mivel a turizmus az egyik legfőbb iparága. Az utazási irodák adatai azt mutatják, hogy 2023 eleje óta népszerűek az Európába irányuló utazási termékek, miután Kína a világjárványt követően feloldotta a kiutazási korlátozásokat. A hagyományosan népszerű európai úticélok, mint például Franciaország, Spanyolország és Görögország továbbra is a kínai utazók első számú választása maradt, miközben Szerbia és Montenegró is divatos úticélokká váltak. Qi Chunguang, Tuniu alelnöke elmondta, hogy a kelet-közép-európai úti célok is több kínai utazót csábítottak az alacsonyabb költségek és a barátságosabb vízumpolitika miatt. „Egy utazás Ausztriába, Csehországba és Magyarországra általában 25 000 jüan (3500 dollár) és 30 000 jüan közötti ára fejenként nyáron, míg az Egyesült Királyságba és Írországba közel 40 000 jüanba kerül személyenként nyáron” – mondta. „Közvetlen járatokkal Kínából kelet-európai célállomásokra, valamint kényelmesebb vízumkérelmezési eljárásokkal is vonzóbbá válik Közép- és Kelet-Európa.”

Forrás: [Return of Chinese tourists helps vitalize Europe's tourism market, economy](#)

A japán kisboltok 12%-a munkaerőhiány miatt nem tud 0-24 nyitva tartani

The Japan Today, 2024. május 7.

A Kyodo News hétfői felmérése szerint a nagy szolgáltatók által üzemeltetett kisboltok csaknem 12%-a döntött az éjjel-nappali üzemelés ellen, a munkaerőhiányra és a késő esti kereslet csökkenésére hivatkozva. Az áprilisban végzett felmérés, amelyre a Yamazaki Baking Co kivételével mind a hét fő kisbolt-üzemeltető válaszolt, azt mutatta, hogy az ország 55 000 kisboltjából körülbelül 6400 rövidített nyitvatartással működött február és április között. Egyes üzletek felgyorsították az önkiszolgáló kasszák bevezetését, hogy megbirkózzanak az erősödő munkaerőhiánnyal. Amióta a Seven-Eleven Japan 1974 májusában megnyitotta az ország első vegyesboltját a tokiói Koto Wardban, az ilyen, 24 órás üzemű üzletek mindenütt elterjedtek, és a vásárlók nemcsak élelmiszerek, hanem pénzügyi szolgáltatások, csomagkézbesítés és egyéb kényelmi szolgáltatások miatt is megfordulnak. Az elmúlt években azonban a japán piac telítetté vált, és a túlterheltség miatti aggodalmak felszínre kerültek az egyre mélyülő munkaerőhiány közepette.

Forrás: [12% of Japan convenience stores don't open 24 hours due to labor shortage](#)

EURASIA
CENTER

▶ **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Az ausztrál parlament jelentése megkérdőjelezi az India-Ausztrália kereskedelmi megállapodást az indiai „gyermekmunkával” kapcsolatos aggályok miatt

Ravi Dutta Mishra, The Indian Express, 2024. május 8.

Egy ausztrál parlamenti bizottság a törvényhozóknak benyújtott jelentésében aggodalmakat fogalmazott meg az indiai gyermekmunka miatt. A jelentés szerint a 2022-ben aláírt India-Ausztrália kereskedelmi megállapodás ellentétes Canberra politikai prioritásaival. A kétoldalú kereskedelmi megállapodás – állította a testület – az alacsonyabb környezetvédelmi és munkaügyi normáknak megfelelő áruk behozatalának növekedéséhez vezethet. A két ország jelenleg átfogó kereskedelmi megállapodásról folytat tárgyalásokat az új ausztrál miniszterelnök, Anthony Albanese, az ország balközép Munkáspártjának vezetése alatt. A kisebb jelentőségű gazdasági együttműködési és kereskedelmi megállapodást (ECTA), korábban a Scott Morrison korábbi ausztrál miniszterelnök vezette jobbközép kormány írta alá. A megállapodás értelmében az Ausztráliába irányuló indiai export értékének 96 százaléka, köztük számos munkaigényes ágazat exportja után eltörölték a vámokat. India teljes ausztráliai exportja a 24. pénzügyi évben megközelítette a 8 milliárd dollárt, ami 15 százalékkal magasabb az előző pénzügyi évhez képest. Az áprilisban benyújtott parlamenti jelentés azt javasolta a kormánynak, hogy ne kössön kereskedelmi megállapodásokat olyan országokkal, amelyek megsértik a nemzetközi munkajogokat, és a megállapodásoknak tartalmazniuk kell egy olyan munkaügyi fejezetet, amely összhangban van a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető egyezményeivel. A jelentés szerint „Indiában jól dokumentáltan jelen van a gyermek- és (kényszer)munka, ami jelentős mértékben hozzájárul a világ modern rabszolgaságban élő népességéhez”. Kereskedelmi közgazdászok azonban rámutattak, hogy a nemzetközi munkaügyi normák kereskedelmi megállapodásokba való beépítése valójában protekcionista intézkedés, amelyet humanitárius szempontoknak álcáznak. A WTO Tanulmányok Központja 2022-ben készített jelentésében azzal érvelt, hogy a nemzetközi munkaügyi normák azonnali bevezetése a fejlődő és a fejlett országokban egyaránt a teljes gazdasági jólét csökkenéséhez vezetne.

Forrás: [India-Australia trade deal: Australian parliamentary report questions deal over concerns of 'child labour' in India](#)

A pakisztáni kormány az offshore számlák iránti kínai igényt vizsgálja a CPEC energiaadóssággal kapcsolatos tárgyalások közepette

Pakistan Today, 2024. május 7.

Pakisztán és a kínai befektetők között a Kína-Pakisztán gazdasági folyosó (CPEC) keretében fennálló energiatarozásokról folyó párbeszéd során a kínai befektetők ragaszkodnak az offshore bankszámlákhoz, hogy az adósságokat kiszolgálják. Ez a fejlemény Pakisztánban vitákat váltott ki, tekintettel az ország pénzügyi korlátaira és a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) folyó tárgyalásokra. A megbeszéléseket ismerő forrásokból kiderült, hogy a kínai hatóságok azt szorgalmazzák, hogy Pakisztán energiával kapcsolatos adósságtörlesztésének megfelelő összegeket helyezzenek el offshore számlákon. Ez a követelés aggodalmat keltett a pakisztáni központi bankban és kormányzati körökben, mivel hatással lehet az ország devizatartalékaira és pénzügyi stabilitására. Míg Pakisztán a múltban még nehéz gazdasági időszakokban sem mulasztotta el a kínai energiaadósság törlesztését, a jelenlegi forgatókönyv különleges kihívásokat jelent. A pénzügyi kötelezettségvállalások, a nemzetközi kötelezettségek és a stratégiai gazdasági döntések közötti egyensúly megteremtésének szükségessége kiemelkedő jelentőségűvé vált. Az ügy középpontjában a kínai energiaprojektek függőben lévő, több százmilliárd rúpiát kitevő tartozásai állnak, valamint Pakisztán küzdelme a körkörös adósságok kezeléséért és az energetikai megállapodások hatékony végrehajtásáért.

Forrás: [Govt mulls Chinese demand for offshore accounts amid CPEC energy debt talks](#)

Modi indiai miniszterelnök kihagyja a kasmíri választásokat, mivel a kritikusok vitatják az integrációs állításokat

Reuters, Dhaka Tribune, 2024. május 9.

Narendra Modi miniszterelnök maratoni választási kampányt folytat Indiában, de 1996 óta először fordul elő, hogy az általa vezetett Bharatiya Janata Párt (BJP) nem indul Kasmírban, ahol az indiai uralom ellen 35 éve tartó felkelés több tízezer ember halálát okozta. Ehelyett a muszlim többségű régióban a három mandátumért a fő esélyesek a vezető helyi pártok, a Nemzeti Konferencia és a Népi Demokratikus Párt (PDP). Egymás ellen fognak indulni, de mindketten azt állítják, hogy a hindu nacionalista BJP-vel szemben, a Kongresszus párt vezette ellenzéki szövetséghez fognak csatlakozni. Elemzők és ellenzéki pártok szerint a BJP azért döntött úgy, hogy nem indul a választáson, mert az eredmény valószínűleg ellentmondana Modi narratívájának, amely szerint Kasmír békésebb, integráltabb lett, amióta 2019-ben megszüntette a régió félautonóm státuszát, és Újdelhi ellenőrzése alá vonta. A BJP szövetségeseivel együtt India minden más részén indul, és várhatóan megnyeri a parlament 543 képviselői helyének többségét.

Forrás: [Modi skips election in Kashmir as critics dispute integration claims](#)

Irán közeledése Srí Lanka felé és a regionális befolyásra való törekvés

Nadeem Ahmed Moonakal, The Diplomat, 2024. május 8.

Ebrahim Raisi iráni elnök a közelmúltban Srí Lankára látogatott, ami több mint 15 év óta az első iráni kormányfői látogatás a szigetországban. Látogatása során Raisi találkozott Ranil Wickremesinghe Srí Lanka-i elnökkel, és gazdasági, kereskedelmi, tudományos és technológiai, művészeti, média- és idegenforgalmi együttműködési megállapodásokat írt alá. Raisi felavatta az Uma Oya vízenergia- és öntözési projektet, amelyet iráni segítséggel fejlesztettek ki. Az 514 millió dollár értékű projekt célja a földek öntözése, ivóvízellátás és a nemzeti hálózatba történő áramellátás, különösen az elszegényedett körzetek javára. Az Uma Oya projekt jelentős késedelmet szenvedett, főként az Iránnal szembeni szankciók miatt. A gázai háború figyelmet keltett a Srí Lanka-i politikai diskurzusban. Mind Raisi, mind Wickremesinghe a gázai tüzszünet mellett érvelt, és bírálta a nyugati vezetőket „kettős mércéjük” és „képmutatásuk” miatt. Miközben Wickremesinghe támogatta a tüzszünetet, a Srí Lanka-i ellenzéki pártok részéről is bírálatokkal szembesült, mivel a jelenlegi kormány aktívan törekszik az Egyesült Államokkal és Izraellel való szorosabb kapcsolatokra. Srí Lanka csatlakozott az Egyesült Államok által vezetett, a Houthik elleni tengeri szövetséghez, és nemrég megállapodást írt alá az Izraellel való légi összeköttetés javításáról is. Irán a szankciók közepette igyekszik áthidalni korlátait, a kereskedelem, a gazdasági együttműködés és a tengeri összeköttetés előmozdítására összpontosítva, amelyek mindegyike alapvetően fontos az Irán és Srí Lanka között kialakulóban lévő kapcsolatok szempontjából. Irán tisztában van Srí Lanka geostratégiai helyzetének jelentőségével, különösen mivel az iráni haditengerészet továbbra is erősíti katonai erejét és befolyását az Indiai-óceán térségében. Srí Lanka közelsége a kritikus tengeri útvonalakhoz, köztük a Malakkai-szorozhoz és a Hormuzi-szorozhoz, tovább erősíti jelentőségét Irán érdekei szempontjából, különösen a tengeri kereskedelem és biztonság védelme terén. Irán célja az együttműködési lehetőségek újjáélesztése és bővítése, valamint a Srí Lankával való mélyebb kapcsolatok előmozdítása. Ez összhangban van Irán olyan kezdeményezéseivel, mint például az India és Pakisztán bevonásával létrehozandó tengeri szövetségre vonatkozó javaslat.

Forrás: [Iran's Outreach to Sri Lanka and the Quest for Regional Influence](#)

**EURASIA
CENTER**

▶ DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Az új indonéz főváros, Nusantara felkeltette az osztrák cégek figyelmét

Devi Hutabarat, BisnisPekanbaru, 2024. május 9.

Az új indonéz főváros, Nusantara kivitelezése még folyamatban van, és a kormány igyekszik belföldi és külföldi befektetőket is keresni a 33 milliárd dolláros projekt finanszírozására. Számos ország kíséri figyelemmel a leendő főváros építését, mivel az Indonézia vitathatatlanul legambiciózusabb infrastrukturális projektje. Thomas Loidl, Ausztria indonéziai nagykövete elmondta, hogy a főváros áthelyezése számos vállalat figyelmét felkeltette hazája részéről. „Tavaly novemberben volt szerencsém ellátogatni Nusantarába különböző osztrák cégek látogatása alkalmával, többek között az informatika, az építőipar, a világítás, ... és a szennyvízkezelés területén” – mondta Loidl újságíróknak Jakartában. „Őszintén remélem, hogy a Nusantara és az osztrák cégek számára is nagyon pozitív eredményt fogunk elérni ... de igen, az osztrák cégek részéről nagy az érdeklődés” – tette hozzá. A diplomata nem bocsátkozott részletekbe arról, hogy ezek a cégek kötöttek-e már üzletet, vagy nyújtottak-e be szándéknyilatkozatot az új fővárosba való befektetésre. Loidl azonban azt állította, hogy a Nusantara előrehaladása nemrégiben címlapokra került az osztrák médiában, ami még inkább felkeltette országa kíváncsiságát a projekt iránt. A kormányzati adatok szerint Indonézia 2024 első negyedében 6,2 millió dollár értékű közvetlen külföldi befektetést (FDI) biztosított Ausztriából. Ezzel Ausztria a 32. legnagyobb FDI-forrás Indonéziában az említett időszakban. Az osztrák befektetés 116 projektre irányult, bár a kormány nem részletezte, hogy melyek voltak ezek a projektek.

Forrás: [Pembangunan Ibu Kota Baru Nusantara Tarik Perhatian Para Investor Dari Austria](#)

Vietnámban 2030-ra legalább 10 fő milliárdos állampolgár kell legyen

Pham Du, VnExpress, 2024. május 10.

A kormány azt szeretné, ha Vietnámban 2030-ra legalább 10 fő milliárdos és 5 fő olyan üzletember legyen, aki Ázsia „legbefolyásosabb” üzletembere. Egy kormányrendelet szerint az ország arra törekszik, hogy számos regionális, sőt globális méretű vállalkozással rendelkezzen, amelyek közül néhányan „vezető” pozíciót töltenek be a kulcsfontosságú ágazatokban. Az áprilisban kiadott Forbes World's Billionaires 2024-es listája szerint Vietnámban hat milliárdos van, közülük Pham Nhat Vuong, a Vingroup konglomerátum elnöke a leggazdagabb. Őt követte Nguyen Thi Phi Phuong Thao, a Vietjet légitársaság elnöke. A harmadik helyen Tran Dinh Long, a Hoa Phat Group acélóriás elnöke végzett. A listát Ho Hung Anh, a magánhitelező Techcombank elnöke, Nguyen Dang Quang, a kiskereskedelmi Masan Group elnöke és Tran Ba Duong, a Thaco autógyártó elnöke zárta. A rendelet azt is szeretné elérni, hogy az országban kétmillió olyan vállalkozás működjön, amely az ország GDP-jének legalább 65%-át adja, és amelynek 20%-át nők vezetik.

Forrás: [Vietnam hopes to have 10 billionaires by 2030](#)

A szingapúri politikai rendszer ritka, és ha egyszer elveszett, nincs visszaút – a leköszönő miniszterelnök szerint

Tham Yuen-C, The Straits Times, 2024. május 10.

A szingapúriak valami különleges és ritka dologgal rendelkeznek az ország politikai rendszerében, ahol az emberek következetesen a Népi Akciópártnak (PAP) adnak mandátumot, amely viszont kiemelkedő eredményeket ért el a biztonságtól kezdve a lakhatáson, az oktatáson, az egészségügyön át a gazdaságig, mondta Lee Hsien Loong leköszönő miniszterelnök. „Az, ahogyan ez Szingapúr működik, egészen különleges, és sehol máshol a világon nem fordul elő, sem demokráciában, sem nem demokráciában” – tette hozzá. „Van egyetértés, van felhatalmazás, van visszafogottság és van fenntartható folyamatosság. Ez figyelemre méltó. Ha elmész onnan, soha többé nem térhetsz vissza”. Lee miniszterelnök, aki a kormányzó PAP főtitkára, a szingapúri médiának angol és mandarin nyelven adott interjújában azt mondta, hogy ezt az állapotot más vezetők is megirigyelték. „Amikor a választók ismét az urnákhoz járulnak, ugyanarra a jó kormányra adhatják szavazatukat, amely őket szolgálja. Akkor ez az erényes (kör) folytatódhat”. A rendszer idővel lehetővé tette a kormány számára, hogy hosszú távon tervezzen, és kiemelkedő eredményeket érjen el. Ahhoz azonban, hogy a rendszer továbbra is működjön, elengedhetetlen, hogy a választók megértsék, hol vannak az érdekeik, és arra a kormányra szavazzanak, amelyik a legjobban tudja őket szolgálni, fogalmazott Lee miniszterelnök. Figyelmeztetett arra, hogy a rendszer torzulhat, ha a választók azt akarják, hogy a PAP kormányozzon, de több ellenzéki képviselőt is szeretnének, hogy ellenőrizzék és megkérdőjelezzék a kormányt. „Azt gondolhatják, hogy így jobb eredményt érhetnek el, de valójában ez gyengíti a kormány képességét arra, hogy önöket szolgálja” – jegyezte meg. Most, hogy több ellenzéki képviselő van a parlamentben – nyolc a Munkáspárttól és kettő a Haladás Szingapúr Párttól –, a viták intenzívebbé váltak. Lee miniszterelnök szerint a vita minősége javult, mivel az ellenzéki képviselők felkészült álláspontokkal érkeznek, és összehangoltak. De nem világos, hogy ez segít-e az embereknek jobban megérteni a kérdéseket, vagy javította-e a politikát – tette hozzá. A nem vitás kérdésekben az ellenzék jó ötletekkel járult hozzá, de sok más fontos kérdés eleve hordoz némi politikai színezetet, és erős ösztönzést jelent az ellenzék számára, hogy ezeket a kérdéseket a kormány elleni pontgyűjtésre használja fel. Az ilyen kérdésekben nehéz objektív és konstruktív vitát folytatni – mondta a kormányfő. Egyelőre az ellenzék „mindent megtesz, hogy őrktutyaként működjön”, remélve, hogy a szingapúriak azt gondolják, hogy átláthatóbbá teszik a kormányt, és javítják a politikákat, vagy akár felhívítják a kevésbé népszerű politikákat – mondta Lee miniszterelnök. „Azt hiszem, ebből a szempontból mindent megtesznek. De hogy valóban képesek-e emelni a politikák színvonalát, arról megvan a véleményem” – jegyezte meg. „Úgy gondolom, hogy ha ez a tendencia hosszú távon, vagy akár nem is olyan hosszú távon folytatódik, akkor ez minden bizonnyal hatással lesz a politikai rendszerünkre, a kormányunkra, vagy akár a szakpolitikákra. Szingapúr számára ez egy másfajta út lesz. Ez egy teljesen hihető veszély Szingapúr számára, és a szingapúriak ezt nem mindig értik meg”.

Forrás: [Singapore's political system is rare and once lost there is no turning back, says PM Lee](#)

Az Európai Unió kötelezettséget vállalt 10 milliárd euró mozgósítására az ASEAN-országok összekapcsolhatósági és zöld projektjeire

Mingh Nyuyen, Hanoi Times, 2024. május 9.

Az Európai Unió (EU) kötelezettséget vállalt arra, hogy 10 milliárd eurót (10,7 milliárd USD) mozgósít az ASEAN-országok összekapcsolhatósági és zöld projektjeire. Az összeget a Global Gateway kezdeményezésen keresztül a Team Europe biztosítja, amely szerepel az ASEAN-EU kék könyv 2024-2025 című dokumentumban, amelyet május 8-án az ASEAN dzsakartai székhelyén tettek közzé. Az ASEAN-EU Kék Könyv célja, hogy alapos és átfogó áttekintést nyújtson az ASEAN és az EU közötti sokrétű kapcsolatáról. Az idei kék könyv kiemeli a Team Europe megközelítést és a fenntartható összekapcsolódásra és a zöld átmenetre vonatkozó kezdeményezéseket az ASEAN-régióban. „Ez a kék könyv átfogó áttekintést nyújt a régióink közötti sokrétű és mély kapcsolatáról, valamint a két régió elkötelezettségéről, hogy közös céljaink elérése érdekében összefogunk” – mondta Sujiro Seam, az Európai Unió ASEAN-nagykövete, aki szerint az ASEAN-EU kapcsolatok 47 éve alatt a stratégiai partnerség ereje bebizonyította, hogy a két régiót közelebb hozza és erősebbé teszi a globális kihívásokkal szemben.

Forrás: [EU pledges US\\$10.7 billion for green growth in ASEAN](#)

A Fülöp-szigeteki adósságráta 60,2% a GDP-hez viszonyítva

Luisa Maria Jacinta C. Jocson, Business World, 2024. május 10.

A Fülöp-szigeteki nemzeti kormány adóssága a bruttó hazai termék (GDP) arányában 60,2% volt az első negyedévben, közölte a Kincstári Hivatal (BTr). Ez az érték az egy évvel ezelőtti 61,1% alatt volt, de magasabb, mint a tavaly év végi 60,1%. Az idei évre a kormány 60,3%-ban határozta meg a GDP-arányos adósságráta célját. Ezt 2028-ra 55,9%-ra kívánja tovább csökkenteni. A multilaterális hitelezők által a fejlődő gazdaságok számára kezelhetőnek tekintett küszöbérték 60%. Március végére a kormány kintlévősége 1,67%-kal 14,93 ezermilliárd pesora csökkent a február végi rekordmagas 15,18 ezermilliárd pesoról, főként az állampapírok nettó visszaváltásának köszönhetően. A kincstár szerint a GDP-arányos hiány március végén 4,46% volt, szemben az egy évvel ezelőtti 4,82%-kal és a 2023. év végi 6,2%-kal. Ez szintén jóval a kormány által idénre kitűzött 5,6%-os hiányplafon alatt volt. Az ország költségvetési hiánya márciusban 6,82%-kal, 195,9 milliárd pesora csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A tervezettnél alacsonyabb adósság- és hiányarányok a gazdaság folyamatos fellendülésének köszönhető, illetve a jobb adóbeszedésnek, a fegyelmezett kormányzati kiadásoknak és más költségvetési reformintézkedéseknek.

Forrás: [Philippine debt-to-GDP ratio at 60.2%](#)

Új expressz tehervonat köti össze Kínát, Laoszt, Thaiföldet és Malajziát

Chono Lapuekou, The Laotian Times, 2024. május 6.

Az első Kína-Laosz-Thaiföld-Malajzia expressz tehervonat április 30-án indult útnak Kína délnyugati Szecsuán tartományának fővárosából, Csengtuból, és várhatóan május 8-án érkezik meg a malajziai Port Klangba. A folyadékkristályos monitorokkal (LCD) megrakott 30 konténert, valamint elektromos járműveket szállító vonat a tervek szerint mindössze öt nap alatt teszi meg a Thaiföldre és nyolc nap alatt Malajziába vezető utat, ami a dél-kínai Guangxi Zhuang Autonóm Régióban található Qinzhou városából induló hagyományos tengeri útvonalhoz képest mintegy 50%-os tranzitidőcsökkenést jelent. Ipari szakértők arra számítanak, hogy ez az új vasúti útvonal nemcsak a laosz-kínai vasúti szolgáltatásokat fogja erősíteni, hanem a Kína, Laosz, Thaiföld és Malajzia közötti szorosabb gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat is elősegíti. Emellett várhatóan felgyorsítja a regionális belföldi vasúthálózat bővítését, ami döntő támogatást nyújt a Szecsuán és Délkelet-Ázsia közötti gazdasági kölcsönhatások és növekedés számára.

Forrás: [New Express Freight Train Links China, Laos, Thailand, Malaysia in Regional Trade Boost](#)

Indonézia vezetővé akar válni a zöld alumínium világpiacán

Mira Ayu, PoskoNews, 2024. május 7.

Indonézia az Egyesült Arab Emírségekkel kíván partneri kapcsolatot létesíteni, hogy vezető „zöld alumínium” gyártóvá váljon. A zöld alumínium kifejezés jellemzően a megújuló energiát vagy újrahasznosított tartalmat felhasználó gyártási folyamatra utal. A bauxit – amelyből Indonézia bőséges tartalékokkal rendelkezik – az alumíniumgyártás egyik fő összetevője. Mivel Indonézia a gazdasági növekedés fellendítésének eszközeként igyekszik feldolgozni természeti erőforrásait, az ország lehetőséget lát arra, hogy zöld alumíniumot szállítson a globális autógyártóknak. „Remélhetőleg az Indonézia és az Egyesült Arab Emírségek által közösen előállított zöld alumínium a világpiacón vezető szerepet tölthet be. Mert nézzük csak meg az európai autógyártó cégeket, például a BMW-t, nekik zöld alumíniumra van szükségük a termelésükhöz” – mondta Pradana Indraputra, a beruházási minisztérium különleges tanácsadója a Dubai Chambers fórumának alkalmával.

Forrás: [Indonesia Berharap Memimpin Pasar Aluminium Ramah Lingkungan Global bersama UEA](#)

EURASIA
CENTER

► **KÖZEL-KELET**

Közel-Kelet

A török vezérkari főnök magyar kollégájával találkozott

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. május 4.

Metin Gürak török vezérkari főnök találkozott magyar kollégájával, Böröndi Gáborral és Szalay-Bobrovniczky Kristóf védelmi miniszterrel. A török vezérkari főnök pénteken az X platformon közzétett bejegyzésében megjegyezte, hogy Böröndi Gábor hivatalos katonai ünnepséggel fogadta őt a magyar fővárosban, a Hősök terén. Hozzátette, hogy megkoszorúzta a téren lévő emlékművet, és egyperces néma csenddel tisztelgett. Az ünnepség után Gürak találkozott magyar kollégájával és a védelmi miniszterrel, majd megtekintette a magyar fegyveres erők egységeit is.

Forrás: [رئيس الأركان التركي يلتقي نظيره المجري](#)

Yaşar Güler: Megváltoztattuk stratégiánkat a terrorista szervezetek elleni küzdelemben

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. május 4.

Yaşar Güler török védelmi miniszter azt mondta, hogy Törökország megváltoztatta stratégiáját a terrorista szervezetek elleni küzdelemben, és elfogadta azt az elvet, hogy elpusztítja a terroristákat rejtekhelyeiken, bárhol is legyenek. Güler elmondta, hogy a PKK terrorszervezet évek óta Észak-Irakban állomásozik, és onnan hajtja végre terrorista műveleteit. Rámutatott, hogy a török biztonsági erők körülbelül 6 éve vannak jelen Észak-Irakban, és hogy a terrorszervezet kénytelen volt elhagyni sok helyet, ahol jelen volt a területen. Törökország műveleteket hajt végre a PKK ellen, amely csoport a török erőket és állampolgárokat veszi célba, és a régió számos országában, köztük Szíriában, Irakban és Iránban is aktív. A PKK székhelye az észak-iraki Kandíl-hegységben található, és számos városban, régióban és völgyben aktív, és támadásokat indít Törökország belsejében. Március 15-én Bagdad adott otthont a Törökország és Irak közötti biztonsági csúcstalálkozónak, amelynek eredményeként állandó vegyes bizottságokat hoztak létre a terrorizmus elleni küzdelem, a kereskedelem, a mezőgazdaság, az energia, a víz, az egészségügy és a közlekedés területén. A csúcstalálkozón kiadott közös nyilatkozatban Törökország üdvözölte az iraki Nemzetbiztonsági Tanács döntését, hogy a PKK-t betiltott szervezetnek nyilvánították az arab országban.

Forrás: [وزير الدفاع التركي: غيرنا استراتيجيتنا في مكافحة التنظيمات الإرهابية](#)

Szaúd-Arábia nyitott bizonyos ipari projektek 75%-nak finanszírozására

نجمة الخليج, Khaleej Star, 2024. május 4.

Szaúd-Arábia nyitott arra, hogy akár 75%-os finanszírozást biztosítson bizonyos ipari projektekhez a külföldi befektetések és a magánszektor szereplőinek ösztönzése érdekében. Az Öböl-menti Együtműködési Tanács Ipari Együtműködési Bizottságának 52. dohái ülésén több katari befektetővel folytatott megbeszélése során Bandar al-Hurajf, a Királyság ipari és ásványkincsekért felelős minisztere kiemelte, hogy Szaúd-Arábia kiaknázatlan bányászati potenciálja hatalmas lehetőségeket kínál a világ számára. A minisztérium közleményéből kiderült, hogy a többféle finanszírozási forráson túl az arab ország vezetése több mint 36 iparvárosában olyan minőségi lehetőségeket kínál, mint pl. előregyártott üzemek telepítése és a hosszú távú bérbeadás. Al-Hurajf továbbá méltatta a magánszektor, mint a Királyság ipari fejlődésének igazi motorját, megjegyezve, hogy a Nemzeti Ipari Stratégia kezdetben a magánszektorral együttműködve készült. Ez abból fakad, hogy az ország hisz a magánszektor szereplőinek fontosságában és abban, hogy képesek ígéretes lehetőségeket teremteni a különböző területeken – tette hozzá a közlemény. Ezen túlmenően a találkozón áttekintették az arab ipari integrációs stratégiát, valamint az ÖET-országok ipari szektorának nyújtott támogatások egységesítésére tett kísérleteket, amelyek célja a gazdasági növekedés, valamint az ipar előtt álló kihívások és akadályok leküzdése.

Forrás: [وزير سعودي يكشف عن تمويل 75% لمشاريع صناعية نوعية خلال لقاء مع مستثمرين قطريين](#)

A szaúdi startupok 3,3 milliárd dollárt gyűjtöttek össze az elmúlt tíz évben

Arab News, 2024. május 3.

A MAGNiTT jelentése szerint a startup vállalkozások hatalmas növekedést értek el Szaúd-Arábiában az elmúlt évtizedben, és 3,3 milliárd dollárnyi kockázati tőke-finanszírozást tettek ki. Az Endeavour Insight tanulmánya szerint Szaúd-Arábia stratégiai kezdeményezései, a szaúdi „Vision 2030” jegyében szilárd alapot teremtettek az innováció, a vállalkozói szellem és a befektetések számára. Ennek eredményeként megnövekedett a startup vállalkozások száma, és egyre több ambiciózus alapító ragadja meg a lehetőséget, és rukkol elő innovatív megoldásokkal a különböző ágazatokban. A 200 szaúdi székhelyű startup adatait összegyűjtve kitűnik, hogy együttesen 3,3 milliárd dollárt gyűjtöttek össze 2014 és 2023 között.

Forrás: [Saudi startups raised \\$3.3bn in last 10 years, says report](#)

Az egyiptomi gazdaság megkezdte a nemzetközi hitelminősítő intézetek bizalmának helyreállítását

اليوم السابع, Youm7, 2024. május 4.

Az egyiptomi pénzügyminiszter, Mohammed Maít a Fitch után „pozitívrá” változtatta az egyiptomi gazdaság jövőjére vonatkozó prognózisát. Elmondta, hogy „várakozással tekintünk az elé, hogy továbbra is erőteljesen dolgozzunk Egyiptom hitelminősítésének javításán a közelgő, 2024 vége előtti felülvizsgálatok során”. Hozzátette, hogy „a fejlett, integrált és fenntartható gazdaságpolitikák előmozdítják a fellendülést, a stabilitást és a fenntartható növekedést, a magánszektor nagyobb szerepe által vezérelve”. A pénzügyminiszter kifejtette, hogy az IMF-megállapodás, a pénzintézetek és a nemzetközi fejlesztési partnerek támogatási csomagjai, valamint a közvetlen külföldi befektetések áramlása elősegíti a stabilitást és a gazdasági fejlődést, majd hozzátette, hogy Egyiptom célja nem más, mint hogy a költségvetésben 3,5%-os elsődleges többletet érjenek el, és az adósságrátát a GDP 88,2%-ára csökkentsék.

Forrás: [وزير المالية: الاقتصاد المصري بدأ في استعادة ثقة مؤسسات التصنيف الدولية](#)

Irak mintegy 700, az Iszlám Állam terrorszervezethez köthető állampolgárát szállította haza egy szíriai táborból

العربية, Al Arabiya, 2024. május 2.

Irak több száz, az Iszlám Állam terrorszervezethez köthető állampolgárát szállította haza egy északkelet-szíriai táborból – közölték iraki és szíriai tisztviselők. Ali Dzsahándzsír, az iraki Menekültügyi Minisztérium szóvivője elmondta, hogy közel 700 iraki személy, főleg nők és gyerekek érkeztek az északi Moszul városához közeli táborba, ahol nemzetközi ügynökségek segítségével rehabilitációs programon vesznek részt, hogy távol tartsák őket a szélsőséges ideológiától. Bagdad erőteljes hazatelepítési kampánya ellenére a nemzetiségi megoszlást tekintve továbbra is az irakiak alkotják a legnagyobb közösséget az al-Hol tábor közel 43 000 lakosa között, amely az Iszlám Államhoz köthető harcosok feleségeinek, özvegyeinek, gyermekeinek és egyéb családtagjaiknak ad otthont. Utánuk a szíriaiak következnek a második helyen. Több mint 6000 személy 57 másik országból egy elszigetelt területen él, amelyet „mellékletnek” neveznek. „Ezek iraki állampolgárok, akiket rehabilitálnunk kell,” – mondta Dzsahándzsír. „Az al-Hol táborban való tartózkodásuk ketyegő időzített bombákká teszi őket, amely veszélyeztetheti Irak biztonságát”, – tette hozzá. 2014-ben az Iszlám Állam Kalifátust kiáltott ki Irak és Szíria nagy részén, és több tízezer támogatót vonzott a világ minden tájáról. A szélsőségeseket az Egyesült Államok vezette koalíció győzte le Irakban 2017-ben és Szíriában 2019-ben. A csoporttal kapcsolatban álló több tízezer embert az iraki határ közelében lévő al-Hol táborba vitték. A szigorúan őrzött tábor, amelyet a kurd vezetésű, Egyesült Államok által támogatott Szíriai Demokratikus Erők (SDF) felügyelnek, korábban 73 000 embernek adott otthont.

Forrás: [العراق يستعيد حوالي 700 مواطن مرتبطين بداعش من مخيم سوري](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Az Ázsiai Fejlesztési Bank vezetőjével tárgyalt a grúz miniszterelnök
newsgeorgia.ge, 2024. május 4.

Az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) által finanszírozott grúziai stratégiai projekteket tárgyalta Irakli Kobakhidze és Masatsugu Asakawa, a bank elnöke tbiliszi tartózkodása során. A felek a Grúzia és az ADB között nemrégiben elfogadott, 2024-2028 közötti együttműködési stratégiáról beszéltek. Kitértek az ország gazdasági fejlődésére és az ezzel kapcsolatos pozitív tendenciákra. A beszélgetésen szó esett Grúzia tranzitszerepének erősítését célzó nagyszabású projektekről is. Pénteken Asakawa közölte, hogy az ADB nem kommentálhatja a grúz hatóságok tüntetéseket kiváltó kezdeményezését, de figyelemmel kíséri az ország jelenlegi helyzetét, „mivel a politikai és gazdasági stabilitás fontos alapja a kívánt jólétnek”. Kiemelte ugyanakkor, hogy ennek az eredménynek az elérése érdekében a bank nemcsak a kormánnyal, hanem a civil szervezetekkel is együttműködik. Az ADB 2007 óta támogatja Grúziát, és az ország egyik legnagyobb multilaterális fejlesztési partnere. A Grúziának kiadott szuverén és nem szuverén hitelek teljes összege 3,9 milliárd dollár.

Forrás: [Премьер Грузии обсудил с президентом АБР стратегические проекты](#)

Ötödször iktatták be Vlagyimir Putyin elnököt
Vedomosztyi, 2024. május 7.

Május 7-én került sor Vlagyimir Putyin orosz elnök beiktatási ünnepségére. Az avatásra a Kremlben került sor. Az elnökválasztást a szavazatok 87 százalékával megnyerő Putyin ötödik alkalommal lépett hivatalba. Ettől a pillanattól kezdődik új, hatéves elnöki mandátuma 2030-ig. Az orosz alkotmány szerint az elnök beiktatását követően a kormánynak le kell mondania, tagjainak pedig az új kabinet kinevezéséig ügyvivői státuszt kell felvállalniuk. Ez meg is történt, a miniszterelnök lemondott, tisztségére május 10-ig jelölhet az elnök, az új kormány hatáskörét május 13-án hagyja jóvá az új kormányt annak hatáskörében. Az alkotmány 2020-as módosítása után az Állami Duma megkapta a miniszterelnök-helyettesek és a polgári miniszterek jóváhagyására vonatkozó felhatalmazást, a kormányt idén először hagyja jóvá a Duma. A miniszterelnök kinevezésében meglepetés nem történt, ugyanis tisztségére ismét a hivatalából lemondott Misusztyint nevezte ki az elnök.

Forrás: [Инаугурация президента и отставка правительства. Главное](#)

Örmény külügyminiszteri látogatás Almatiban

Armenpress, 2024. május 10.

Ararat Mirzoyan örmény külügyminiszter május 10-én Almatiban találkozott Kazahsztán miniszterelnök-helyettesével, Murat Nurtleu külügyminiszterrel. A miniszterek pozitívan értékelték az Örményország és Kazahsztán közötti magas szintű politikai párbeszéd fejlődésének dinamikáját. A kazah elnök áprilisi jereváni látogatása során lezajlott megbeszélések folytatásaként itt is szóba kerültek a kétoldalú napirenden szereplő kérdések. Eszmecserére került sor a regionális kérdésekről. A regionális gazdasági és közlekedési kommunikáció fejlesztésének kérdései is szóba kerültek. Kazahsztán korábban felajánlotta a közvetítői szerepét Baku és Jereván között, ezért jelenleg igen fontos számára, hogy jó kapcsolatot ápoljon Örményországgal.

Forrás: [В Алматы состоялась встреча министров иностранных дел Армении и Казахстана](#)

Bakuban tett hivatalos látogatást Robert Fico szlovák miniszterelnök

Kamilj Mahmudov, Report.az, 2024. május 10.

Robert Fico szlovák miniszterelnök bakui látogatása arra utal, hogy országa érdeklődik az Azerbajdzsánnal való együttműködés elmélyítése iránt. Baku és Pozsony között számos lehetséges együttműködési terület van többek közt a gázexport, a hadiipari szektor és a két ország közötti technológia csere területén. Szlovákia a következő években 5 milliárd köbméter gázt tervez importálni Azerbajdzsánból, ami potenciálisan „fedheti” az ország szükségleteit. A katonai együttműködés tekintetében a szakértők szerint Szlovákia aknamentesítő járműveket és önjáró tüzérségi egységeket kínálhat Azerbajdzsánnak. Szlovákiában jelentős érdeklődés mutatkozik az alternatív gázszállítási infrastruktúra fejlesztése iránt. Pozsonyban úgy vélik, hogy a STRING gázszállítási projekt, mint minden más projekt, amely hozzájárul az EU gázellátásának diverzifikációjához, nagy szerepet játszhat a Európa fejlődésében az ukrajnai háború befejezése után.

Forrás: [Йозеф Храбина: Между Баку и Братиславой существуют множество сфер для сотрудничества](#)

Türkmenisztán GDP-növekedésének üteme 2024. január-áprilisban 6,3% volt Turkmenportal, 2024. május 4.

Türkmenisztán GDP-növekedésének üteme 2024 első négy hónapjában 6,3% volt, ezt Hodjamurad Geldimyradov, a türkmén Miniszteri Kabinet alelnöke jelentette be a legutóbbi kormányülésen. Geldimyradov elmondása szerint Türkmenisztánban 2023 azonos időszakához képest 2024-ben 11,4%-kal nőtt a termelés volumene, és az ágazatonkénti termelési mutatók is pozitívak. Ezzel párhuzamban pedig a 2024-es év eleje óta a kiskereskedelmi forgalom is 11,1%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az országban a nagy- és középvállalkozások bérei pedig 10,4%-kal magasabbak 2023 január-április közötti hasonló időszakhoz képest, tette hozzá a türkmén Miniszteri Kabinet alelnöke.

Forrás: [Темп роста ВВП Туркменистана за январь-апрель 2024 года составил 6,3%](#)

Kirgizisztán 2023-ban jelentősen növelte a kereskedelmi forgalmat a SPECA országokkal

Daryo, 2024. május 5.

Kirgizisztán kereskedelmi forgalma az ENSZ Közép-Ázsia gazdaságaira vonatkozó különleges program (SPECA) tagországaival 2019 és 2023 között 1,9-szeresére nőtt és az elmúlt évben elérte a 2,1 milliárd dollárt, jelentette ki Sanzhar Bolotov, a közép-ázsiai ország gazdasági és kereskedelmi miniszterhelyettese a SPECA Bangkokban tartott miniszteri találkozásán. A találkozó során kiemelt figyelmet kapott a SPECA-n belül egy többpartneres vagyonkezelői alap létrehozása is, melyet Kirgizisztán is támogatott. A Bankoki találkozó során Bolotov megosztotta a jelenlévőkkel Kirgizisztánnak a zöld gazdaság terén elért eredményeit és terveit is, támogatva egy hosszú távú jövőkép kialakítását a SPECA-országok számára ebben az irányban. Bolotov ezen kívül azt javasolta, hogy a SPECA régió gazdaságaiban fordítsanak kiemelt figyelmet a digitális innovációra és az e-kereskedelem fejlesztésére. A találkozó végén a megbeszélésen résztvevő országok képviselői közös nyilatkozatot fogadtak el, amelyben a zöld gazdaság fejlesztése, a szervezeten belüli kereskedelmi forgalom növelése, valamint egy SPECA fejlesztési koncepció kidolgozása a cél.

Forrás: [Kyrgyzstan achieves \\$2.1 bn trade turnover with SPECA countries in 2023](#)

Kazahsztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán közös érdeke az Afganisztánon áthaladó közlekedési folyosók létrehozása

Daryo, 2024. május 6.

A közelmúltban Moszkvában történt terrortámadások nyomán az alternatív szállítási útvonalak körüli viták felgyorsultak, különösen Közép-Ázsiában. Kazahsztán Türkmenisztánnal és Üzbegisztánnal együttműködve ugyanakkor létfontosságúnak tartja az Afganisztánon keresztüli közlekedési folyosók létrehozására irányuló erőfeszítéseket. Ezzel kapcsolatban a Termez-Mazar-e-Sharif-Kabul-Peshawar útvonal az, amely elősegítené a regionális összeköttetést és kereskedelmet azzal, hogy összeköti Közép-Ázsiát Dél-Ázsia piacaival. A Herat-Kandahar-Spin-Bulduk útvonal pedig jelentősen hozzájárulhat a Kazahsztánból származó termékek kereskedelmének a bővítéséhez. Emellett különösen érdekes Kazahsztán azon törekvése, hogy ezeken az útvonalakon ne csak élelmiszereket, hanem a kazah nehézipar termékeit is exportálni szándékozik. Ezzel kapcsolatban Kazahsztán földrajzi előnyét kihasználva a Mangistau régióban található Beineu terminált kívánja felhasználni termékeinek közvetlen Afganisztánba történő exportálására. Ezenkívül Kazahsztánnak a kínai termékek Afganisztánba történő szállításának megkönnyítésére irányuló javaslata aláhúzza elkötelezettségét a regionális kereskedelmi dinamika fokozása mellett. A meglévő infrastruktúra kihasználásával és stratégiai partnerségek kialakításával Kazahsztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán a regionális kereskedelmi hálózat sarkalatos láncszemeként kívánja pozícionálni magát.

Forrás: [Kazakhstan, Turkmenistan, and Uzbekistan lead efforts to establish transport corridors through Afghanistan](#)

2024-ben Üzbegisztán gazdasága 5,2%-kal növekedhet

UzDaily, 2024. május 6.

Az Üzbég Központi Bank előrejelzése szerint az ország gazdasága 2024-ben 5,2-5,7%-kal fog növekedni, ami valamivel alacsonyabb a korábban előre jelzett adatoknál, áll a jegybank első negyedévi monetáris politikával kapcsolatos előrejelzésében. A közép-ázsiai ország gazdaságával kapcsolatos korábbi várakozások azt közölték, hogy Üzbegisztán GDP-növekedése 2024-ben várhatóan 5,5% körül alakul majd. A friss adatok alapján a Világbank szakértői is arra számítanak, hogy idén Üzbegisztán gazdasága 5,3%-kal fog növekedni. Az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) előrejelzése szerint pedig Üzbegisztán gazdasági növekedése 2024-ben 5,5 százalék lesz.

Forrás: [ЦБ: Экономика Узбекистана в 2024 г вырастет на 5,2-5,7%](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720